

Sprawozdanie z 12 ADA

Ponad 300 osób uczestniczyło w 12 Akademii Dermatologii i Alergologii oraz III Międzynarodowej Konferencji *Dermatologia i alergologia bez granic*, które odbyły się w dniach 5-7 lutego 2016 r. w Słupsku i Ustce.

Czterdziestu zagranicznych lekarzy przyjechało z obwodu grodzieńskiego, witebskiego, mińskiego i homelskiego, a 250 lekarzy polskich różnych specjalności z całej Polski. Konferencję poprzedził całonocny kurs doskonalący *Zimowa szkoła atopii*, zorganizowany z okazji XXIV Światowego Dnia Chorego przez Sekcję Dermatologiczną Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Wydarzenia objęły honorowymi patronatami minister zdrowia dr Konstanty Radziwiłł, rektor GUMed prof. Janusz Moryś, prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku dr Roman Budziński, prezydent Słupska Robert Biedroń, starosta słupski Zdzisław Kołodziejcki i burmistrz Ustki Jacek Graczyk.

Wykłady wygłosiło 40 wybitnych profesorów, specjalistów w zakresie alergologii, dermatologii, pediatrii, laryngologii oraz reumatologii. Program kursu *Winter Atopy School* obejmował 19 wykładów oraz pokaz ciekawych przypadków klinicznych. W dwóch sesjach mogliśmy wysłuchać ekspertów dermatologii i alergologii. Tematem wiodącym było atopowe zapalenie skóry, którego skomplikowanej patogenecie poświęcono pierwszą część wykładów. Odniesiono się do tła genetycznego i immunologicznego atopowego zapalenia skóry, poruszono temat znaczenia bariery naskórkowej w rozwoju tego schorzenia oraz mikrobiomu skóry. Osobne wykłady poświęcono świądowi skóry oraz diagnostyce AZS. W trakcie tej sesji znalazło się też miejsce na omówienie innych schorzeń alergicznych, jak np. nieżyt nosa. Prof. Beata Kręcisz zmierzyła się z mitami i faktami o parabienach. Znakomitą większość sesji poświęcono terapii atopowego zapalenia skóry, co dla lekarzy praktyków ma priorytetowe znaczenie. O terapii pierwszego rzutu w tej chorobie opowiedział prof. Roman Nowicki. Jego wykład poszerzony był informacjami o emolientach oraz mokrych opatrunkach, o których jeszcze długo dyskutowano w kularach. Podczas popołudniowej części kursu kontynuowano temat leczenia AZS. Prof. Magdalena Czarnecka-Operacz mówiła o miejscowej terapii przeciwzapalnej AZS-mGKS czy mIK. Prof. Małgorzata Sokołowska-Wojdyło zagłębiła się w tajniki fototerapii. Profesor Kaczmarski poruszył temat diety w AZS, który kontynuowała dr Teresa Małaczyńska, dzie-

łać się swoimi bogatymi doświadczeniami w edukacji chorych i ich rodzin (szkoły atopii).

Inauguracja Konferencji odbyła się 5 lutego br. w Filharmonii Słupskiej. Oficjalne otwarcie poprzedził pokaz przypadków, które prezentowali głównie młodzi pracownicy i rezydenci z gdańskiej Kliniki Dermatologicznej. Obrady uroczyste otworzył przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego prof. Roman Nowicki, który przywitał wszystkich zaproszonych gości, wykładowców oraz uczestników Konferencji, a także odczytał list Ministra Zdrowia z wyrazami uznania i gratulacjami dla organizatorów oraz podziękowaniami dla uczestników za udział w tym ważnym naukowym wydarzeniu. Po oficjalnym otwarciu głos zabrał rektor GUMed prof. Janusz Moryś, a następnie goście z Białorusi oraz przedstawiciele władz Słupska i Ustki. Część naukowa sesji inauguracyjnej obejmowała 9 wykładów o bardzo różnorodnej tematyce. Mieliśmy m.in. okazję wysłuchać prof. Thomasa Lugera z Munster, który przedstawił najnowsze możliwości leczenia atopowego zapalenia skóry. Poznaliśmy też historię alergii na lateks, którą omówiła doc. Marta Chelmińska. Prof. Andrzej Kaszuba przedstawił współczesne metody leczenia miejscowego trądziku, a prof. Magdalena Czarnecka-Operacz zapoznała nas z możliwościami poprawy ▶▶

Prof. Roman Nowicki otwiera obrady 12 ADA

Goście i wykładowcy sesji inauguracyjnej 12 ADA w Filharmonii Słupskiej

▶ jakości życia u pacjentów z pokrzywką przewlekłą. Ceremonię otwarcia tradycyjnie uświetnił koncert Orkiestry Polskiej Filharmonii *Sinfonia Baltica* z udziałem znakomych solistów: Grażyny Brodzińskiej i Łukasza Ratajczaka oraz koktajl powitalny.

Drugi dzień Konferencji wypełnił bogaty program naukowy podzielony na 7 tematycznych sesji. Pierwsza poranna sesja była poświęcona łuszczycy. Wykład wprowadzający, w imieniu nieobecnej dr hab. Aldony Pietrzak, wygłosiła dr hab. Aneta Szczerkowska-Dobosz. Dotyczył on zaburzeń strukturalnych i czynnościowych przewodu pokarmowego w łuszczycy. Łuszczycy jako choroba układowa może manifestować się objawami z każdego odcinka przewodu pokarmowego. Zmiany układu trawiennego mogą być bezpośrednio związane z patogenezą choroby, mogą być następstwem terapii systemowych lub też koincydencją łuszczycy i ww. chorób może być przypadkowa. Kolejne dwa wykłady w tej sesji poświęcone były łuszczycowemu zapaleniu stawów. Pierwszy, autorstwa dr hab. Anety Szczerkowskiej-Dobosz, przedstawił stanowisko dermatologa, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego rozpoznania łuszczycowego zapalenia stawów

Uczestnicy podczas sesji inauguracyjnej

u chorych na łuszczycę, zaś drugi, wygłoszony przez prof. Marka Brzosko, zaprezentował stanowisko reumatologa, z uwypukleniem diagnostyki i leczenia tej poważnej artropatii. Gość zagraniczny tej sesji, prof. Oleg Pankratov, kierownik Kliniki Dermatologicznej UM w Mińsku przedstawił wyniki własne leczenia chorych na łuszczycę metodą UVB-311. Sesję łuszczycową zamknęła prof. Joanna Maj, wykładem dotyczącym najnowszych metod leczenia łuszczycy. W podsumowaniu prelegentka podkreśliła, że celem leczenia przeciwłuszczycowego powinno być uzyskanie długotrwałej kontroli przebiegu choroby, które u wielu chorych możliwe jest tylko poprzez stosowanie terapii ciągłej.

Dużym zainteresowaniem uczestników Konferencji cieszyła się sesja poświęcona pokrzywce, rozpoczęta przez dr hab. Magdalenę Lange, która przedstawiła zagadnienia związane z diagnostyką i różnicowaniem przewlekłej postaci tej choroby. Następnie prelegenci zaprezentowali doświadczenia własne dotyczące roli D-dimerów w pokrzywce ostrej u dzieci oraz pokrzywki kontaktowej w alergii na białka mleka krowiego. Nowym, mało dotychczas znanym czynnikiem patogenetycznym pokrzywki przewlekłej poświęciła swój wykład prof. M. Czarnecka-Operacz. Ożywioną dyskusję wywołały wykłady prof. K. Jahnz-Różyk i prof. A. Kasperskiej-Zajac na temat leczenia odpornej na standardową terapię pokrzywki przewlekłej przeciwciałem monoklonalnym anti-IgE. Podkreślono, że uzyskiwanie bardzo dobrych wyników tej terapii uzasadnia podjęcie starań o wprowadzenie programu lekowego z przeciwciałem monoklonalnym anti-IgE w leczeniu trudnych postaci pokrzywki przewlekłej.

W sesji południowej poświęconej różnym problemom dermatologicznym, przewodniczący Białoruskiego Towarzystwa Dermatologów i Kosmetologów, kierownik Kliniki Dermatologicznej UM w Witebsku prof. Uladzimir Adaskievich przedstawił obraz kliniczny, diagnostykę i leczenie reakcji polekowej AGEP – tajemniczej choroby z tendencją do samoograniczania się, ale jednak obciążonej ryzykiem zgonu (w ok. 10%). Dr Gałęcka z Poznania omówiła znaczenie mikrobiomu jelit w licznych schorzeniach, nie tylko dermatologicznych, ale także kardiologicznych, neurologicznych i psychiatrycznych. Dr Gałęcka przedstawiła także wykład na temat nietolerancji pokarmowej mediowanej IgG, stojąc na stanowisku, iż testy badające poziom tych przeciwciał są niezwykle przydatne w diagnostyce nadwrażliwości na pokarmy. Zgromadzeni na sali słuchacze nie zgodzili się z tą tezą, argumentując swoje stanowisko brakiem na dzień dzisiejszy dowodów naukowych potwierdzających zasadność wykonywania badania poziomu przeciwciał IgG we krwi (bez różnicowania na poszczególne podklasy). W dyskusji podkreślono wręcz fakt, iż przeciwciała w klasie IgG4 oraz IgG3 wykazują działanie ochronne – sprzyjają rozwojowi tolerancji na pokarmy, co zostało udowodnione w licznych

badaniach. W podsumowaniu prof. Małgorzata Sokołowska-Wojdyło podkreśliła konieczność zlecenia pacjentom wyłącznie tych badań, których wykonanie jest zasadne klinicznie i poparte dowodami naukowymi oraz których interpretacja jest jednoznacznie ustalona. Jest to niezwykle ważne w sytuacji, gdy na co dzień obserwujemy niepokojące zjawisko promowania wielu bezwartościowych testów alergologicznych, reklamowanych jako przydatne klinicznie. Na zakończenie tej sesji prof. Kowalewski omówił najnowszy konsensus diagnostyczno-terapeutyczny choroby Duhringa, który niedługo ukaże się w druku, przedstawiając m.in. kontrowersyjną tezę, iż dieta bezglutenowa w chorobie Duhringa nie musi być aż tak ścisła, jak uważano do tej pory. W kuluarach omawiano ten problem w kontekście potencjalnego rozwoju chłoniaków jelit w przypadku nieutrzymywania ścisłej diety bezglutenowej w tej chorobie.

Pomimo zmęczenia bogatym programem naukowym, niemało słuchaczy zgromadziła popołudniowa sesja alergologiczna, w której raz jeszcze powrócono do problemu pokrzywki i omówiono aktualnie obowiązujący konsensus leczenia tego schorzenia. Pozostając w kręgu pokrzywek, prof. Panaszek przedstawił aktualne aspekty klasyfikacyjne, diagnostyczne i terapeutyczne przewlekłego obrzęku naczynioruchowego. Prelegent zwrócił uwagę na nowe możliwości interwencji terapeutycznej w obrzęku z niedoboru C1-INH poprzez hamowanie produkcji bradykininy za pomocą inhibitora kalikreiny (*ecallantide*) i stosowanie antagonisty receptora dla bradykininy (*icatibant*). Jedyny wykład poświęcony alergii kontaktowej przedstawiła prof. Kręcis. W wykładzie omówiono bardzo ważny problem narastającej częstotliwości uczulenia na metyloizotiazolinon, środek konserwujący szeroko stosowany w wielu produktach konsumenckich, takich jak kosmetyki, środki czystości, farby i lakiery.

Sobotni dzień Konferencji zamknęła sesja dotycząca infekcji, w której przedstawiono problematykę zakażeń bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych. Dr Małaczyńska w niezwykle interesujący sposób omówiła trudności diagnostyczne w różnicowaniu alergii górnych dróg oddechowych oraz infekcji, z uwzględnieniem najczęstszych czynników etiologicznych. Prof. Janis Kisis z Kliniki Dermatologicznej w Rydze przedstawił epidemiologię zakażeń grzybiczych na Łotwie, która pokrywa się z danymi z naszego kraju. Więcej uwagi poświęcono problematyce infekcji grzybiczych u sportowców jako grupy szczególnie predysponowanej. Prof. Olszański w wykładzie dotyczącym larwy wędrującej pokazał doskonałą dokumentację zdjęciową różnych postaci klinicznych infekcji tym pasożytem.

Po 12-godzinnym dniu obrad spotkaliśmy się na wieczorze towarzyskim, śpiewając szanty w rytmie morskich opowieści oraz delektując się owocami morza.

Konferencję połączono z obchodami XXIV Światowego Dnia Chorego, które odbyły się w niedzielę, 7 lutego 2016 r.

Koncert Orkiestry Polskiej Filharmonii Sinfonia Baltica

Goście i uczestnicy uroczystej sesji z okazji XXIV Światowego Dnia Chorego przed Ratuszem Miejskim w Ustce

w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela i w Ratuszu Miejskim w Ustce z udziałem ks. abp. Tadeusza Goćłowskiego, Rektora GUMed, Rektora GSD oraz Burmistrza Ustki. Podczas sesji niedzielnej poruszano zagadnienia związane z problemami ludzi starszych i uniwersalnymi metodami zachowania zdrowia. Zdrowy tryb życia promowano w trakcie całej konferencji, organizując poranne spacerki *nordic walking*.

Już po raz 12 mogliśmy spotkać się na Konferencji, która co roku jest znakomitą okazją do interdyscyplinarnej dyskusji na temat problemów diagnostycznych i najnowszych możliwości terapeutycznych, z których skorzystać będą mogli leczeni przez nas chorzy. Wszyscy uczestnicy wyjechali z Ustki z zaproszeniem na kolejną 13 Akademię Dermatologii i Alergologii w dniach 9-12 lutego 2017 r. Więcej na www.ekonferencje.pl/13ADA.

prof. Roman Nowicki, kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii, Alergologii i Wenerologii